

Škrlatna ara

Dragulj tropske Amerike

Tik pred izbruhom pandemije kovida-19 smo z ekipo RTV Slovenija v tropskih deževnih gozdovih Kostarike snemali dokumentarni film o neverjetni biološki raznovrstnosti te male srednjeameriške države. Snemalec, ki so ga vzpodbudila pripovedovanja o mojih najljubših živalih - arah, si je v scenariju zamislil, da bi film končal z jato škrlatnih ar, ki odleti z drevesa. Lahko mi verjamete, da je to lažje reči kot v resnici narediti, saj škrlatne are niso dresirane domače živali, ampak kraljice tropskega neba. Imel pa je neverjetno srečo. Tik preden je začel pospravljati svojo snemalno opremo, so se škrlatne are spustile na obalna drevesa in v naslednjih minutah pozirale za prizor, ki si ga lahko ogledate na spletu: *Kostarika* (rtvslo.si) in *Urnitev v pragozd*, 2/2 (rtvslo.si).

Velika družina papig

Are so papige novega sveta, vendar pa je družina razširjena v vseh tropskih območjih na Zemlji. Zelo veliko vrst papig je avstralskih. Med avstralskimi papigami so priljubljeni hišni ljubljenci - skobčevke.

Papige družijo kar nekaj skupnih značilnosti. Vse imajo močan in ukrivljen kljun ter na vsaki nogi po dva prsta obrnjena naprej in po dva nazaj. Noge so prilagojene za plezanje in oprijemanje. Večinoma se hranijo s cvetovi, plodovi in semeni rastlin, včasih pa si jedilnik popestrijo tudi z žuželkami.

Škrlatne are so izjemno prilagojene življenju v tropskem gozdu

Telo škrlatne are je veliko približno 30 centimetrov in tehta kakšen kilogram. Ta papiga ima bel obraz ter rumeno, rdeče, zeleno in modro perje. Z velikim in močnim kljunom zlahka razbija oreške in semena. Pri hranjenju ji pomaga tudi luskast jezik, ki ga kost v notranjosti spreminja v učinkovit jedilni pribor. Z oprijemalnimi prsti zgrabi in drži predmete, da si jih lahko natančno ogleda.

Zdi se, da sem tudi jaz všeč tem neverjetnim pticam.

Ob pogledu na čudovito bleščeče perje škrlatnih ar in na njihove zelo dolge repe si težko predstavljamo, da je te velike ptice v zelenilu tropskega gozda težko opaziti, vendar se v resnici kar stopijo z zelenimi krošnjami, pisanimi cvetovi in plodovi dreves.

Vse za dobro družbo

Škrlatne are so tako kot vse papige zelo inteligentne, radovedne in izjemno družabne. Zbirajo se v jate, ki štejejo od deset do trideset osebkov. Njihovi glasni klici in vriski odmevajo po gozdu. Z njimi se sporazumevajo v jati, označujejo ozemlje in se po glasovih tudi prepoznavajo. So dobre

posnemovalke glasov, kot hišne ljubljence dobro posnemajo tudi človeški govor.

Jata ponoči spi na drevesih, zjutraj pa po hrano lahko odleti zelo daleč.

Ko je sadja preveč in soli premalo

V tropskem gozdu praviloma manjka mineralnih hranil, ki jih škrlatne are nujno potrebujejo za pravilno presnovo. Škrlatne are so ugotovile, da lahko

potrebne minerale dobijo tako, da se hranijo z vlažno prstjo rečnih brežin.

Skupaj za vse življenje

Škrlatne are si svojega življenjskega partnerja izberejo za vse življenje, in to je zeeelo dolgo časa, saj živijo tudi do 80 let. S svojimi partnerji si delijo hrano in uživajo v negovanju drug drugega. Samice izležejo od enega do štirih jajc v gnezdo visoko v krošnji dreves. Med valjenjem jim samci nabirajo hrano in jo prinašajo v gnezdo. Ko se mladiči izležejo, zanje skrbita oba.

Pustimo jim svobodo

Zaradi lepote, inteligence in družabnosti so are zelo priljubljeni hišni ljubljenci. Te, ki jih lahko kupimo, so večinoma vzgojene v ujetništvu, vendar pa jih za prodajo še vedno zelo veliko nezakonito izlovijo iz narave. Pri odločanju, ali bi imeli doma škrlatno aro, pomislite na dvoje. Ara potrebuje ves vaš čas, saj je družabna in hitro zboli, če se z njo ne ukvarjamo. In še nekaj, kar ni nezanemarljivo – ker are izjemno dolgo živijo, lahko mi prej postanemo stari kot one. Zato pred nakupom škrlatne are raje pomislite na boljše ozaveščanje o alarmantno hitrem izginjanju njihovega domačega gozda zaradi našega nepremišljenega ravnanja z naravo in jim omogočite, da bodo v njem svobodno živele še naprej.

Par škrlatnih ar živi skupaj vse življenje in skupaj vzgaja mladiče.

Hranjenje z vlažno prstjo škrlatnim aram pomaga nevtralizirati sadne kisline in prepreči, da bi jih zaradi njih bolel želodec.